

over Jesaja 49, 3 + 5 – 6, en Johannes 1, 29 – 34.

Tweede zondag door het jaar. Gregory Brenninkmeijer SJ

Er woedt een oorlog, beste mensen, een oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Het is verschrikkelijk. Zoveel verwoeste levens, zoveel families uiteengescheurd. Verwoeste steden en dorpen. Dat is kwaad. We zien het, we verafschuwen het en zijn machteloos. Wat kunnen we doen?

Er komen containers onze havens binnen. In sommige zitten drugs, cocaïne. Er worden er steeds meer van onderschept, maar grote hoeveelheden glippen erdoor en worden verspreid. Er zijn mensen die met deze handel kapitalen verdienen. Anderen raken erdoor verslaafd en ruineren hun leven en de levens van hun dierbaren. Dat is kwaad. We zien het, zijn verontwaardigd, ik tenminste. Ik lees erover, hoor er over praten en voel me machteloos. Wat is eraan te doen?

Vluchtelingen uit Afrika, die er een onmogelijke hoop geld voor hebben betaald, stappen in volledig ongeschikte vaartuigen om de Middellandse zee over te steken. Op zoek naar een beter leven ontvluchten zij de armoede en de klimaatverandering, die hun land onbewoonbaar maakt. Sommigen halen Europa niet en verdrinken in zee. Anderen, die het halen, zijn niet welkom, worden opgevangen in onmenselijke toestanden. Ze zijn hulpeloos, terwijl anderen weer massa's geld maken door hen van ellende naar ellende te vervoeren. Dat is kwaad. Het is overal. We zien het. Proberen ons eigen goede bestaan te verdedigen. We helpen waar we kunnen of.... kijken de andere kant op. Het kwaad zit overal.

Moeiteloos kun je die litanie van kwaad verlengen. Als u meer zou willen kunt u de krant opslaan. Het is geen nieuw verschijnsel. Kwaad is van alle tijden. Maar zo was onze wereld niet bedoeld. Steeds weer zijn het mensen die Gods plan om zeep helpen van een rechtvaardige en vreedzame wereld. Steeds weer zijn er mensen die hun eigen voordeel najagen zonder oog voor de gevolgen voor anderen. Altijd zijn het mensen die de aantrekkingskracht van rijker, groter, machtiger en belangrijker niet kunnen weerstaan. Egoïsme verandert mensen in rivalen van elkaar en maakt van burens vijanden.

Kwaad is van alle tijden. Maar in alle tijden roept God mensen om Hem te vertrouwen en mee zijn plan te realiseren. Om op te staan

tegen het kwaad. Hij riep Jesaja. Dat hoorden we in de eerste lezing. Hij riep Jesaja om dienaar Gods te worden en zijn volk weer naar God terug te brengen. Dat was voorwaar geen sinecure. Ook in die dagen was er kwaad, en Jesaja had geen leger en geen wapens om de boosdoeners Gods Wil op te leggen. Hij moest het doen met de kracht van zijn woord en met de helderheid van zijn visioen. Hij zag dat God ooit een dienaar zou sturen die het onmogelijke mogelijk zou maken en op aarde vrede zou stichten. Maar Hij zag dat ook die Messias tegen het kwaad zou oplopen. Dat hij zou moeten lijden en sterven. Maar omwille van Hem zou God gerechtigheid op aarde doen zegevieren.

Toen dan Johannes de Doper kwam en bekering en vernieuwing preekte in de woestijn, toen dachten de mensen: Daar zul je het hebben. Dit is de man die Jesaja lang geleden voorspeld heeft. Maar Johannes was daar buitengewoon helder over: "Ik ben de Messias niet." Ik ben de stem van de roepende in de woestijn om de weg te bereiden voor degene die groter is dan ik. In het evangelie van vandaag hoorden we dat hij zei, toen hij Jezus naar zich toe zag komen: "Zie het lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt!" Maar koning Herodes, die van Johannes het verwijt kreeg dat hij de vrouw van zijn broer had genomen en alle andere misdaden die Herodes had begaan, voegde nog een misdaad bij al de rest door Johannes gevangen te nemen en te laten onthoofden tijdens een van zijn verjaardagsfeestjes. Daar heb je het kwaad alweer.

Jezus kwam om Gods wil te doen. Hij deed alles wat de profeten hadden voorspeld. Hij bracht goed nieuws aan de armen, aan gevangenen verkondigde Hij vrijheid. Blinden liet Hij zien en richtte op die terneergeslagen waren. De mensen herkenden in Hem de beloofde Messias en verwelkomden Hem in de stad van David, Jerusalem, terwijl zij riepen: "Hosanna die komt in de naam van de Heer!"

Maar ook toen was er het kwaad. De machtigen hadden geen enkele behoefte aan een nieuwe koning, die hen hoogst waarschijnlijk van hun privileges en macht zou beroven. Het kwaad leverde hun een verrader. Jezus werd gearresteerd en in een schijnproces veroordeeld tot de kruisdood. Het kwaad kwam als overwinnaar tevoorschijn. Maar niet echt...!

De volgelingen van Jezus ervoeren dat Jezus leeft en hen liet delen in Zijn Geest. Zij brachten zijn leer, of beter: Zijn Geest, naar de uiteinden der aarde. Dat waren de nieuwe Dienaren van de Heer die het Goede Nieuws verkondigden: God is in Jezus een van ons geworden en daagt ons uit om te leven zoals Hij, en nooit het hoofd te buigen voor het kwaad. Velen volgden die roep. Sommigen kennen we bij naam. Dat noemen wij Heiligen. Ze hebben in hun leven allemaal het kwaad ontmoet, hebben het getrotseerd, en velen hebben daar met hun leven voor betaald. Hen noemen we martelaren.

De zending die de verrezen Heer aan zijn volgelingen gegeven heeft blijft geldig tot op de dag van vandaag. "Gaaf en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en leer hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb!" Zo'n 70 jaar geleden heb ik die roep ook gehoord en ik heb de genade ontvangen daar, op mijn onbeholpen wijze, op te antwoorden. Ik heb geprobeerd met vallen en opstaan Jezus te volgen en ik heb geprobeerd om anderen te helpen Jezus te vinden, Hem te volgen en van Hem te gaan houden. In die zending word je niet gepensioneerd en ik hoop en bid de kracht te krijgen om daar nog een aantal jaren mee door te gaan.

En U, die dit weekend hier bent gekomen om Eucharistie te vieren en te delen in Jezus lijden, sterven en verrijzen, Ik hoop dat u zich ook geroepen weet dienaren en dienaressen te zijn van onze Heer, waar het leven u ook gebracht heeft. Ook geroepen om vast te houden aan de leer van Jezus en van zijn leerlingen, en om nooit de eindeloze strijd te staken tegen het kwaad. Want dat blijft ook actief en dreigend en gaat ook nooit met pensioen, Amen.